Kuntaliitto
Kommunförbundet

Lausunto

Dnro 963/03/2016

4.10.2016

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönne 28.9.2016

HE 134/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017

Vaikka taloudessa on näkyvissä pieniä merkkejä elpymisestä, tulee ensi vuoden talousarviossa varautua pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun. Pitkäaikaistyöttömyys on suuri rasite julkiselle taloudelle ja tulee keskittyä erityisesti työttömyyden vähentämiseen. Toisaalta ongelmia aiheuttaa myös nyt joillain aloilla ja alueilla kasvava pula työvoimasta. Asuntopoliittiset keinot ovat pitkällä aikajänteellä keskeisiä kohtaanto-ongelman lievittämisessä. Ensi vuoden budjettiesitykseen sisältyvät toimet asuntotuotannon lisäämiseksi ovat tässä asuntorakentamisen suhdannetilanteessa oikein mitoitettuja.

Tulevaisuutta ajatellen on tärkeää edelleen kehittää yritystoiminnan kasvua ja innovaatiokykyä tukevia rakenteita. Nämä tukevat vientiin perustuvien työpaikkojen syntyä avoimelle sektorille. Uudet työpaikat syntyvät pääosin pieniin yrityksiin, joiden toimintaa edistämään suunnatut veropoliittiset keinot ovat tervetulleita.

Tässä tilanteessa on tärkeää, että nuorten työllistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota ja kaikin mahdollisin keinoin estetään työttömyyden pitkittyminen. Samaan aikaan ei saa kuitenkaan unohtaa sitä, että meillä on edellisen laman jäljiltä edelleen vielä aivan liian suuri joukko työnhakijoita, joille ei ole löytynyt heille sopivaa ratkaisua. Lisäksi vaikeammin työllistyvien joukkoon on tullut koko ajan lisää työttömiä. On tärkeää, että myös pitkään työmarkkinoilta poissa olleita työnhakijoita ohjataan sellaisiin työmarkkinatoimenpiteisiin, jotka ylläpitävät ja lisäävät heidän ammattitaitoaan ja jopa nostavat heidän koulutustasoaan. Erilaisten toimenpiteiden ja palvelujen volyymit on turvattava, jotta työllisyyttä voidaan tehokkaammin edistää.

Kuntaliitto pitää tärkeänä sitä, että työnhakijoille turvataan riittävin resurssein työvoimapalveluiden ja erilaisten työvoimapoliittisten toimenpiteiden saatavuus. Helpommin työllistyvien palveluissa tulee hyödyntää nykyistä enemmän yksityisiä työvoimapalveluita. Kuntien osaamista ja valmiuksia työllisyyden edistämisessä on entisestään lisättävä. Sosiaali-, kuntoutus- ja terveyspalvelut toimivat työllistymisen tukena, mutta eivät voi kompensoida muita kuntien tarjoamia työllisyyttä edistäviä palveluja.

Työkokeilut ja palkkatuki ovat merkittäviä toimenpiteitä esimerkiksi kuntien ylläpitämille työpajoille ohjautuvien asiakkaiden kannalta. Vuonna 2015 kyseisissä toimenpiteissä oli työpajoilla kaikkiaan noin 10 000 valmentautujaa, joka on 40 % kaikista valmentautujista. Työkokeilun osuus on kasvanut liki 1000 valmentautujalla vuodessa vuodesta 2014 vuoteen 2015. Työkokeilun käyttöä on rajattu ammattikoulutettujen nuorten kohdalla (TEM 439.00.04.01/2012; TEM 1198.03.10.02/2013). On erityisen tärkeää, ettei kummankaan toimenpiteen käyttöä vaikeuteta enempää.

www.kunnat.net
www.kommunerna.net

Suomen Kuntaliitto
Toinen linja 14,00530 Helsinki
PL 200, 00101 Helsinki
Puh. 09 7711,faksi 09 771 2291
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14,00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors
Tfn 09 7711, fax 09 771 2291
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Kuntaliitto kannattaa periaatetta siitä, että passiivisista työttömyysetuuksista siirrytään aktiivisempaan suuntaan. Muun muassa palkkatukeen suunnattuja määrärahoja on viime vuosina ollut hyvin rajallisesti saatavilla ja usein on jouduttu toteamaan, että palkkatukeen varatut määrärahat ovat loppuneet jo kesään mennessä. Esitys, jonka mukaan työttömyysetuuksien käyttöä laajennetaan siten, että niitä voidaan käyttää palkkatukeen tai starttirahaan, tuo apua tilanteeseen, jossa hallitus on edelleen leikkaamassa tuntuvasti työllisyysmäärärahoja. Ilman kaavailtua esitystä palkkatukeen ja starttirahaan varatut rahat loppuisivat jälleen kesken vuotta. Muutos tuo palkkatuen ja starttirahan rahoitukseen ja käyttöön hieman lisää kaivattua joustavuutta ja toivottavasti antaa mahdollisuuden huomioida nykyistä paremmin työttömien määrän sekä heidän yksilölliset palvelutarpeensa.

Huolta sen sijaan aiheuttaa linjaus, jonka mukaan palkkatukirahoja suunnataan jatkossa vain yrityksiin. Monelle pitkään työmarkkinoilta poissaolleelle ainoa mahdollisuus päästä työllistymispolkunsa alkuun on nimenomaan palkkatuen käyttö työllistymisen tukena. Palkkatuetun työn kautta myös kunnissa tai kolmannella sektorilla on aina mahdollisuus pitää yllä työkykyä, parantaa osaamista ja hankkia erilaisia sertifikaatteja (esim. hygieniapassit jne.). Usein myös elämänhallinta paranee, ansioluettelo päivittyy, motivaatio ja itsetunto kasvavat ja ne kaikki yhdessä edesauttavat jatkomahdollisuuksien löytämisessä.

Kuntaliitto ei hyväksy kehitystä, jossa erityyppisiä ja eri-ikäisille työnhakijoille suunnattuja keskeisiä palveluja priorisoidaan asettamalla kohderyhmiä ja palveluiden saajia eri asemaan.

SUOMEN KUNTALIITTO

Erja Lindberg
kehittämispäällikkö, työllisyys